

Yhteisöllisyydestä ja yhteisöstä

Emmaus-liike alkoi yhdessä tekemisestä. Ja silloin huomattiin, että yhdessä tekijöitä oli monta ja oli syntynyt yhteisö. Sen jälkeen yhteisö on kaikissa maissa ollut Emmaus-liikkeen perussolu.

Helsingissäkin oli kauan yhteisö ainakin Malmilla nuorten yhteisö ja Tehtaankadullakin sekä eri paikoissa toiminut miesten yhteisö. Malmilta nuoria siirtyi Jokioisiin ja siellä toimii pieni Emmaus-yhteisö edelleen. 1990-luvulla hiipui viimeinen asuinyhteisö Helsingissä. Asuinyhteisöä on kaivattu ja mietitty monesti, miten sellaisen saisi uudelleen herätettyä henkiin. Tammisaarella toimi pitkään yhteisö ja siitä on hyvä ja värikäs Bigi Ranckenin kirjoittama ruotsinkielinen selostus.

Mutta ajattelen, että yhteisöä ei herätetä henkiin eikä sitä synnytetä. Se syntyy kun on ihmisiä, joilla on yhteinen näky ja yhteinen tehtävä. Ranskassa alussa näky oli auttaa toisia ja samalla tulla itse autetuksi. Oli syntynyt visio tekemisestä.

Lumpunkeräjät-kirjasta minun piti tutkia, mitä muuta tarvittiin yhteisön elämiseen ja toimintaan. En löytänyt kirjaa kotoani, eikä sitä saa mistään – olisikohan uuden painoksen aika? - Olen ymmärtänyt, että Emmaus-yhteisön toiminnassa ei tarvittu johtajaa, vaan yhdessä päätettiin asioista. Visiota tarvittiin. Sääntöjäkin tarvittiin. Niitä oli hyvin vähän ja ne syntyivät tilanteen mukaan yhdessä. Mutta yhdessä sovittuihin asioihin piti sopeutua ja niitten mukaan tuli elää.

Joskus on käytetty meidän kirpputori-toiminnastamme nimitystä työyhteisö. Ja nyt se tuntuu entistä tärkeämmältä. Meillä on työyhteisö, jonka kynnys on matala ja jossa yhdessä päätetään asioista. Tällä työyhteisöllä on yhteinen tavoite ja tehtävä: auttaa toisia ja tulla itse autetuksi. Tämä on visio.

Me autamme toisia monella tavoin sekä kaukana että lähellä. Jo tavaran kierrätys on auttamista. Ja tavaran lahjoittajat osallistuvat omalla panoksellaan työyhteisön toimintaan. Mutta varmaan he voisivat olla paremminkin tietoisia tästä auttajan ja osallistujan roolistaan. Toivomme, että ystävämme kaukana vaikka Penghiburissa, Puolassa ja Perussa kokevat saavansa apua, kun voimme lähettää kirpputorin tuottoa heille.

Toisaalta jos kaikki lahjoittajat eivät tiedä niin ehkä kaikki työyhteisöön kuuluvatkaan eivät ihan tiedä näitä yhteisön tavoitteita. Ensimmäinen kysymykseni tai ehdotukseni onkin: Miten voimme parantaa tätä tietoisuutta työyhteisössämme? Ehkä ensimmäinen pieni askel olisi, että kassan vieressä olisi jaossa Emmaus-manifestia. Myös erityisesti uusille vapaaehtoisille tulisi antaa manifesti ja kertoa heille siitä suusanallisesti.

Toinen ehdotukseni on, että emme enää puhuisi Emmauksen vapaaehtoisista vaan puhuisimme Emmauksen työyhteisön jäsenistä. Jos joku ei halua kuulua työyhteisöön vaan haluaa mieluummin olla Emmauksen vapaaehtoinen, yhteisön ”ulkojäsen”, niin miksei niinkin, mutta varsinaisesti olisimme työyhteisöön kuuluvia. Ehkä silloin voisimme miettiä, miten työyhteisöön tullaan mukaan, mutta ei sen tulemisen tarvitse olla paljon konstikkaampaa kuin nykyisinkään. Tai yhteisöillä on yleensä rituaalinsa ja niitäkin voi miettiä myönteisessä ja kielteisessä mielessä.

Kirjoitinkin siis yhteisöstä enkä yhteisöllisyydestä. Halusin käsitellä asiaa konkreettisesti. Yhteisöllisyys on hyvin laaja ja filosofinen käsite ja teoreettinenkin. Siihen liittyy perhe ja suku ja joskus kansakin. Se voi liittyä työelämään, sosiaalihuoltoon tai terveydenhuoltoon. Siitä puhuttaessa halutaan korostaa ihmisten vuorovaikutuksen tarpeellisuutta ja riippuvuutta toisista ihmisistä vastakohtana yksilöllisyydelle, minkä esillä pitäminen usein korostaa riippumattomuutta ja heikentää yhteisöllisyyttä.

Meille siis sopii hyvin, että puhutaan yhteisöllisyydestä, mutta siitä yhteisöllisyydestä, joka syntyy meidän Emmaus-yhteisössämme.

Paavo Lounela (01.04.08)